

**ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ****ΟΜΑΔΑ Α΄****ΘΕΜΑ Α1**

α. Να περιγράψετε το πρόγραμμα του καθενός από τα παρακάτω πολιτικά κόμματα:

- Ραλλικό Κόμμα
- Λαϊκό Κόμμα (1910)
- Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα Ελλάδας (Σ.Ε.Κ.Ε.).

Μονάδες 12

β. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακολούθων προτάσεων είναι σωστό ή όχι, γράφοντας στο τετράδιό σας τη λέξη "Σωστό" ή "Λάθος" δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Η οριστική αντιμετώπιση του προβλήματος της διανομής των εθνικών κτημάτων έγινε με νομοθετικές ρυθμίσεις κατά την περίοδο 1870-1871.
2. Η διάνοιξη της διώρυγας της Κορίνθου ξεκίνησε το 1893.
3. Με το Σύνταγμα του 1844 κατοχυρώθηκε συνταγματικά το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι.
4. Ο Θ. Δηλιγιάννης υποστήριζε ένα κράτος κοινωνικής αλληλεγγύης.
5. Ο Κ. Μαυρομιχάλης ήταν αρχηγός των Εκλεκτικών.

Μονάδες 10**ΘΕΜΑ Α2**

α. Ποιοι ήταν οι λόγοι της ίδρυσης και ποια τα αποτελέσματα της δραστηριότητας της Τραπέζης της Ελλάδος έως το 1932; **Μονάδες 14**

β. Ποιες ήταν οι επιπτώσεις στον πληθυσμό της Ελλάδας και στην εθνολογική του σύσταση, από την άφιξη των προσφύγων μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή; **Μονάδες 14**

ΟΜΑΔΑ Β΄**ΘΕΜΑ Β1**

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και επισημαίνοντας ταυτόχρονα τα σχετικά χωρία του παρακάτω κειμένου:

α. Να εξηγήσετε τους στόχους και τα αποτελέσματα της αγροτικής μεταρρύθμισης της κυβέρνησης Ελευθερίου Βενιζέλου το 1917. **Μονάδες 13**

β. Να αποτιμήσετε ειδικότερα τη σημασία της ίδρυσης συνεταιρισμών για την επιτυχία της αγροτικής μεταρρύθμισης του 1917. **Μονάδες 12**

«Η αγροτική μεταρρύθμιση του Βενιζέλου ήταν το πιο ριζοσπαστικό μέτρο που είχε εφαρμοστεί ως τότε στην Ελλάδα ... Άλλαξε ριζικά τις σχέσεις της ιδιοκτησίας της γης, γενικεύοντας το σύστημα της μικρής οικογενειακής ιδιοκτησίας ...

Η αγροτική μεταρρύθμιση και ο συνακόλουθος τεμαχισμός της γης συνοδεύτηκαν από αύξηση επενδύσεων στην αγροτική παραγωγή, με τη μορφή πιστώσεων, και από την ταχεία εξέλιξη του συνεταιριστικού κινήματος, που αποσκοπούσε αφενός στην προστασία των μικρών παραγωγών και αφετέρου στη μεγαλύτερη ασφάλεια των επενδύσεων στην αγροτική οικονομία. Το βασικό θεσμικό πλαίσιο για την οργάνωση των συνεταιρισμών δημιουργήθηκε το 1914. Οι συνθήκες που δημιούργησε ο πόλεμος έδωσαν στο συνεταιριστικό κίνημα μεγάλη ώθηση. Τα προβλήματα που είχαν σχέση με τη διακίνηση προϊόντων, την παραδοσιακή εκμετάλλευση του μικρού παραγωγού από τους

μεσάζοντες, την έλλειψη κεφαλαίων και τους τοκογλυφικούς όρους δανειοδοτήσεως που επικρατούσαν στην ελεύθερη αγορά, έκαναν ακόμη πιο αισθητή την ανάγκη συλλογικής ασφάλειας που πρόσφεραν οι συνεταιρισμοί...»

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμος ΙΕ' , σ. 76.

ΘΕΜΑ Β2

Αντλώντας στοιχεία από τον πίνακα και το κείμενο που σας δίνονται και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναλύσετε το γεγονός της μετάβασης της ελληνικής ναυτιλίας από την εποχή του ιστιοφόρου στην εποχή του ατμόπλοιου.

ΠΙΝΑΚΑΣ**Η εξέλιξη της ελληνικής ναυτιλίας κατά την περίοδο 1840-1910**

ΕΤΟΣ	ΙΣΤΙΟΦΟΡΑ		ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ	
	αριθμός πλοίων	χωρητικότητα (τόνοι)	αριθμός πλοίων	χωρητικότητα (τόνοι)
1840	837	94.000	-	-
1850	1.482	248.000	-	-
1860	1.212	234.000	1	150
1875	1.107	210.000	27	8.200
1892	1.292	213.000	103	60.400
1903	1.030	145.000	209	202.000
1911	760	102.000	347	384.000

ΚΕΙΜΕΝΟ

«Τα ιστιοφόρα που άλλοτε, στην περίοδο 1700-1820, πλούτιζαν τους νησιώτες, είχαν αποδεκατιστεί από τον πόλεμο (οι απώλειες σκαφών κυμαίνονταν από 50 ως 60%). Σιγά σιγά βέβαια, επισκευάστηκαν ή αντικαταστάθηκαν, αλλά η αναπόφευκτη βαθμιαία εκτόπισή τους από τα ατμοκίνητα πλοία, έδωσε γερό κτύπημα στους παραδοσιακούς караβοκύρηδες. Από το 1850, μειώνονται προοδευτικά οι ναυπηγικές εργασίες των νησιών, καθώς και το σύνολο των δραστηριοτήτων που είχαν αναπτυχθεί γύρω από τη ναυτιλία.

.....
 Πράγματι, από τη στιγμή που γενικεύτηκε η χρήση των ατμοκίνητων σκαφών, η ναυτιλία μετατράπηκε βαθμιαία σε οικονομική επιχείρηση μεγάλης εμβέλειας. Αναπόφευκτα, το οργανωτικό κέντρο της μετατοπίστηκε προς την πρωτεύουσα, και από κει, με λιμάνι τον Πειραιά, κυριάρχησε σιγά σιγά σ' όλο το εσωτερικό θαλάσσιο εμπόριο και (κυρίως) στο εξωτερικό εμπόριο (...).»

Κ. Τσουκαλά, *Εξάρτηση και αναπαραγωγή*, σσ. 174-176

Μονάδες 25